

**İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı
(İTŞKV)**

1. Ankara Şehircilik Bienali

“Yeni Yaşam Biçimleri ve Kentsel Kamusal Alanın Yaratıcı Kullanımı”

Öğrenci Fikir Proje Yarışması

Günümüzde toplumun kalbinin attığı yerler olarak kamusal alanları, farklı kesimler arasında etkileşimi sağlayan, diyalog ve işbirliği için yaratıcı bir platform olarak değerlendirebiliriz. Bu noktada kentsel kamusal alanların yaratıcı olarak kullanılması fikri ile toplumsal farkındalığın arttırılması, toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesi, biraradalığı sağlayacak toplumsal ilişkilerin yeniden inşası ve yeniden üretimi için yeniden şekillendirmeleri (planlanması/tasarlanması) İTŞKV 1. ANKARA ŞEHİRCİLİK BİENALİ süreci içerisinde düşünsel bir deneyim olarak öne çıkmaktadır.

Bu çerçevede kentte bir arada yaşama fikri ve kentsel kamusal alanların yeniden tasarlanması sürecine ışık tutması açısından İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı tarafından düzenlenen 1. Ankara Şehircilik Bienali kapsamında “kamusal alanlar” için “**Yeni Yaşam Biçimleri ve Kentsel Kamusal Alanın Yaratıcı Kullanımı Öğrenci Fikir Proje Yarışması**” düzenlenecektir.

1. Yarışma Konusu ve Amaçları

Bu yarışmanın amacı, kentsel kamusal alanın yaratıcı kullanımı çerçevesinde yeni yaşam biçimlerine olanak sağlayacak, ortak üretim kültürünü destekleyecek hipotetik veya fiziki bir kamusal alanda yaratıcı fikirler üretmek ve ifade etmektir. Yarışma konusu, kentsel kamusal alanların yaratıcı kullanımı ve yeniden şekillendirilmesi ile ilgilidir. Kamusal alanların yaratıcı kullanımı, toplumun kültürel zenginliğine katkı sağlayacak, insanları bir araya getirecek, akıllı, güvenli ve sağlıklı yaşam tarzını destekleyen ve toplumun fiziksel, sosyal, psikolojik ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayan, toplumda dayanışmayı, yardımlaşmayı artıran, sıfır karbon ve yenilenebilir enerji yaklaşımını destekleyen, sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunan, toplumun bireysel ve kolektif ihtiyaçlarını karşılayan bir yaşam alanı oluşturmak için önemli görülmektedir.

Kamusal mekan tarihi açısından kamusal alan, kentin kavrandığı 2000 yıldan fazla geçmişi ile kadim ve gelişmekte olan bir kavram olmuştur. Antik Yunan (Hellenistik) ve Roma dönemlerinden başlayarak Agora, Forum, Stoa, Odeon, Gymnasion, Hamam, Nymphaeum gibi kamusal alandaki farklı faaliyetleri tanımlayan ve insanların mekandaki etkileşim biçimlerini ifade eden çeşitli terimler kamusal alanları ifade etmenin birer aracı olmuştur. Agora, şehrin kalbinde halkın politik, sosyal, askeri ve dini konuları ele aldığı meydan formunda bir kamusal alan iken forum halkın toplandığı, hukuki, sosyal ve ticari faaliyetlerin yürütüldüğü kentin merkezindeki büyük açık alanlardı. Kamusal alanlar rönesans ile birlikte şehirlerdeki mimari ve planlama reformlarıyla önemli bir değişim geçirmiştir. Örneğin İtalyan şehir devletlerindeki meydanlar, büyük sanatsal ve mimari eserlerin etrafında düzenlenerek kamusal alanlara yeni bir estetik değer katılmış olmuştur. Sanayi Devrimi ile birlikte fabrikalar, ticari merkezler ve sanayi

bölgeleri kentlerin karakterini değiştirerek kamusal alanların formunu planlı bir şekilde tasarlanan parklar, caddeler ve meydanlarla genişleterek farklı bir kamusal alan oluşturmuştur. Bu dönemde kamusal alanlar, toplumun ihtiyaçlarına cevap veren işlevsel ve estetik mekanlar olarak yeniden şekillendirilmiştir. 18. Yüzyıl Aydınlanma dönemi başlarında ise kamusal alan, Avrupa'da gelişen tartışma ve eleştiri ortamını destekleyen sosyo-mekansal bir terime dönüşmüştür. Modern sonrası dönemde ise kamusal alan, isimler ve işlevler yeni yaşam ve kullanım biçimlerine dayalı olarak form, işlev ve içerik açısından değişerek yeni bir anlayışa geçilmektedir.

Günümüzde kamusal alan, yaygın bir bozulma süreci ile karşı karşıyadır. Kamusal alan, toplumun tüm bireylerine açık, demokratik tartışma, fikir alışverişi, katılım ve toplumsal düşüncenin platformu önemli bir alan olarak kabul edilir. Ancak çeşitli faktörlerin etkisiyle kentsel kamusal alanlar, mekansal olarak daha kalitesiz, çeşitlilikten yoksun ve özgür tartışmalardan uzaklaşarak giderek daha az demokratik hale gelmektedir. Ayrıca kamusal alanlar, günümüzde sürekli olarak plan değişiklikleriyle nitelikleri değiştirilmekte ve toplumun tümüne yönelik alanlar olmaktan çıkarılmaktadır.

Kamusal alanlar, zaman zaman kültürel çeşitliliği yansıtan etkinliklerin ve sanatsal ifadelerin gerçekleştiği mekanlara dönüşmektedir. Teknolojinin ilerlemesi, çevresel sürdürülebilirlik gereksinimleri, toplumsal ve teknolojik değişimler ile “yeni nesil” mimari akımlar kamusal alanların formunu, işlevini ve içeriğini büyük ölçüde etkileyerek önümüze yeni açılım fırsatları sunmaktadır. 21. Yüzyıl için kamusal alan tanımı yeniden yapıldığında, “sunulandan edinilene” doğru yönelen, “kentlilerin erişebileceği, demokratik bir şekilde tasarlanan, ortak kullanıma açık ve tüm toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde işlevlendirilen, farklı sosyal grupların katılımına olanak tanıyan, çeşitli etkinliklere ev sahipliği yapabilen ve toplumsal ilişkilerin kurulduğu içkin bir mekan[a]” evrildiği görülmektedir. Bu yeni oluşsalık içerisinde fiziki mekanların her ne kadar düşünsel değişime göre dönüşümünün görece daha yavaş olduğu düşünülse de üzerinde gerçekleşen toplumsal etkileşimleri destekleyen, topluluk duygusu oluşturan, fikir alışverişini teşvik eden ve halkın çeşitli ihtiyaçlarını karşılayan süreçler ile bu dönüşüm tanımlanabilmektedir.

Yarışmada, söz konusu değişimin ele alınması kamusal alanın betimleyicileri olarak örnekleyebileceğimiz; “form” (geometri, şekil, büyüklük, yapısal unsurlar), “işlev” (kullanım, faaliyetler, hizmetler), “içerik” (yapılar, mobilyalar, yeşil alanlar, sanatsal unsurlar, etkinlikler ve hizmetler) kavramlaşmasıyla yarışmacılardan kamusal alanda kurgulayacakları yaşamın yine yarışmacılar tarafından yapılan eleştirisine dayanarak insanların daha fazla doyum sağladığı form, işlev ve içeriğin

nasıl, ne zaman ve nerede örgütleneceği, çevresi ile ilişkisini nasıl kuracağı üzerine cevaplar üretilmesi beklenmektedir.

Yarışmacıların getireceği fikir ve öneriler aşağıdaki hususlar çerçevesinde zenginleştirilebilecektir.

- Kamusal alana yönelik tehditlerle başa çıkma yöntemleri,
- Etkileri öngörülemeyen olaylara (Afetler, pandemi, salgınlar, terör vb.) karşı dirençli olan yeni mekan önerileri
- Yeni yaşam biçimleri, sosyal ve kültürel faaliyetlerine yönelik öneriler
- Yeni iletişim biçim ve açılımları
- Kamusal mekanın sunduğu karşılaşma olasılıkları
- Kamusal alanda yapay zekanın kullanımının genişlemesine bağlı olarak potansiyel tehdit ve fırsatlara yönelik çözümler
- Kamusal alanda kadın
- Kamusal alanda kültür ve sanat

Yarışmacılardan projelerindeki konuya bakış açıları, önerecekleri fikirler, mekansal düzenleme ve çevresiyle olan ilişkilerine yönelik yaklaşımları, mekanı anlama ve yorumlama biçimleri kamusal alan kavramının daha fazla kişi tarafından tartışılması, üzerinde düşünülmesi ve kentsel uygulamalara yön gösterebilen nitelikte yenilikçi ve yaratıcı olması beklenmektedir.

Kamusal alan kavramını farklı açılardan ele alan çok katmanlı tanımlama pratikleri (kamusal alan / public domain, kamuoyu alanı / public sphere, kamusal mekan/public space) ve bu kavramların birbirleriyle ilişkileri dikkate alınarak kamusal alanın çok boyutlu olarak değerlendirilmesi beklenmektedir. Bu noktada yarışmacılardan toplumun kamusal tartışma ve fikir alışverişi süreçleri, sosyal, kültürel ve siyasi pratikleri içeren ve mekansal olmayan, ilişkisel bir kamusal alan için üretilen fikirlerin kentsel kamusal alanda tasarlanarak hayata geçirecekleri yaratıcı fikir ve tasarımlar beklenmektedir. Yarışmacılar istedikleri takdirde, fikir ve önerilerini kendi belirleyecekleri fiziki bir mekan veya hipotetik bir mekanda gösterebileceklerdir.

2. Yarışmaya Katılım Koşulları

- Yarışma, üniversite öğrencilerine açıktır. Yarışmaya bireysel veya ekip olarak katılım sağlanabilir.
- Katılımcılar Yüksek Öğretim Kurumuna bağlı herhangi bir üniversitede lisans veya lisansüstü öğrencisi olmalıdır.
- Farklı disiplinlerden yüksek öğrenim öğrencileri ile karma ekipler oluşturulması teşvik edilmektedir.
- Yarışmacıların akademik danışmanları olabilir.
- Yarışmaya katılacak kişilerin jüri üyeleri ve raportörler ile 1. derece yakınlığı bulunan kişiler katılamaz.
- Yarışmaya daha önce herhangi bir yarışma, organizasyon ve çalışmada yayımlanmış/sergilenmiş çalışmalar katılamaz. Aksi bir durumun tespiti halinde proje yarışmadan çıkarılır.
- Yarışmaya katılan tüm öğrencilerin Öğrenci Belgesi İbraz etmeleri gereklidir.

Şartname Bedeli

- Şartname bedeli olan 200,00 TL (İki Yüz Türk Lirası) İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı **Vakıfbank Türkîş Şubesi (906) IBAN: TR 46 0001 5001 5800 7308 2156 00 no'lu** hesabına **30 Eylül 2023** tarihine kadar yatırılarak dekontu isim, telefon, e-posta ve adres ile birlikte **itskv.yarisma@gmail.com** e-posta adresine gönderilecektir.
- Dekontun açıklama kısmına "bağış" yazılması gerekmektedir.

3. Yarışmanın Türü ve Şekli

Ulusal, tek kademeli, öğrenci fikir proje yarışmasıdır.

4. Yarışmanın Ödülleri

Jüri, yarışmaya katılan projelerin değerlendirilmesi sonucunda, üç adet derece seçecektir. Ödüller, yarışma sonuçlandığı tarihten itibaren, Bienal bitiminden sonraki 1 ay içerisinde İTŞKV tarafından ekip temsilcisinin belirteceği IBAN numarasına ödenecektir.

- 1. Ödül 15.000 TL,
- 2. Ödül 10.000 TL,
- 3. Ödül 7.000 TL,

Ayrıca, jüri tarafından belirlenen projeler Bienal kapsamında belirlenen kamusal alanlarda sergilenecektir.

5. Jüri ve Raportör

Jüri Üyeleri

Dr. Aktan Acar (TOBB-ETÜ)

Dr. Cansu Canaran (TEDÜ)

Doç.Dr. Olgu Çalışkan (ODTÜ)

Mehmet Nazım Özer (Gazi Üniversitesi)

Dr. Emrah Söylemez (İTŞKV)

Prof.Dr. Savaş Zafer Şahin (Jüri Başkanı, Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof.Dr. Mehmet Tunçer (Çankaya Üniversitesi)

Raportör

Emine Şeyda Satılmış (Şehir Plancısı)

6. Yarışma Takvimi

Yarışma İlanı: 18 Temmuz 2023

Online Atölye Çalışması: 19 Ağustos 2023 (soru cevap)

Şartname Bedeli Yatırma Son Gün: 30 Eylül 2023

Proje teslimi: 30 Ekim 2023- Saat 18.00

Jüri değerlendirmesi: 3-4-5 Kasım 2023

Sergi ve Kazananın Açıklanması: Bienal sürecinde daha sonra bildirilecektir. (Kasım 2023)

7. Yarışmacılardan İstenenler

Yarışmacılardan iki temel doküman istenmektedir.

- A3 Rapor

Rapor, önerilen fikirler, kavramlar veya projelere yönelik, gerekçeler, teknik detaylar, açıklamalar, senaryolar, fotoğraflar, grafikler gibi dokümanları içeren bir üründür.

Rapor A3 formatında, yatay düzenlenecek ve 3000 kelimeyi aşmayacaktır.

Yararlanılan kaynaklar titizlikle referans verme koşullarına uygun olarak belirtilecektir. Proje ekibinin kimliğini belli edebilecek işaret, gösterim vb. olmamalıdır.

Rapor, PDF formatında teslim edilecektir.

- A0 Pafta

Raporun anlaşılabilirliğini arttıran, görsel ve grafik anlatımı güçlü bir sunum çalışmasıdır. Proje raporu ile birbirini tamamlar nitelikte önerilen fikrin özelliklerini ifade eden, 1 adet A0 boyutunda (118*84 cm) hazırlanacaktır.

Sunum tekniğinde, ölçek, renk kullanımı, fotoğraf, yazılı açıklama, çizim tekniği serbesttir. Pafta yatay olarak kullanılacak ve yüksek kalitede baskıya olanak sağlayacak şekilde (300 dpi çözünürlükte) pdf formatında teslim edilecektir.

Yarışma sürecinde intihal denetimi yapılacaktır ve katılımcıların görselleri kullanırken mümkün olduğunca orijinal ya da kaynak gösterilerek kullanmaları gerekmektedir.

Rapor ve çizim dokümanlarında yapay zeka araçlarının kullanılması durumunda referans verilmesi zorunludur.

8. Proje Teslim ve Sunumu:

Yarışmacılar projelerini **itskv.yarisma@gmail.com** e-posta adresine 30 Ekim 2023 saat 18.00'a kadar teslim edeceklerdir. Saat 18.00'den sonra yüklenmiş dosyalar kabul edilmeyecektir. Projeler tek bir zip/rar dosyası olarak sıkıştırılmış A3 rapor (true pdf), A0 Pafta (true pdf), şartname bedeli makbuz ve kimlik bilgilerini içeren Ms Word ya da Acrobat pdf dosyasını içerecek şekilde teslim edilecektir. Zip/Rar dosyasının isimlendirmesi yarışmacılar tarafından belirlenen rumuzla olacaktır. Teslim edilen dosyaların isimlendirmesi rumuzun '00000' olduğu şekli ile aşağıdaki gibi olacaktır. Rumuz birbirini tekrar eden rakamlardan oluşmamalıdır.

-00000-A3.pdf

-00000-A0.pdf

-00000-kimlik-ve-taahhut.docx

-00000-Şartname-Bedeli-Makbuz

Dosyaların büyüklüğünün e-posta limitini aşması durumunda e-posta ile birlikte wetransfer, google drive gibi servislere yüklenerek teslim edilmesi gerekmektedir. Dosyanın **itskv.yarisma@gmail.com** adresine zamanında erişip erişmemesi yarışmacıların sorumluluğundadır. Sorunsuz teslim alınan her proje için **itskv.yarisma@gmail.com** adresinden aynı gün içinde bilgilendirme yapılacaktır.

Yarışma ilanının ardından soru cevap aktivitesini de içeren online bir atölye toplantısı düzenlenecektir. Toplantıya katılamayan ekipler sorularını 18 Ağustos 2023 tarihine kadar itskv.yarisma@gmail.com adresine iletebileceklerdir.

Kimlik -

Teslim edilecek paftanın sağ alt köşesine, 1 cm x 5 cm.lik alan içinde beş rakamlı rumuz yerleştirilecektir. Aynı rumuzun raporun kapağına ve paftanın sağ alt köşesine yazılması gerekir.

Rumuz, kimlik belgesinin adı olarak yazılmalıdır. Bu dosyanın içerisinde katılan öğrencilerin isim, adres, e-posta, telefon ve diğer iletişim bilgilerinin yanı sıra hangi okulda okudukları bilgisi ve ekip temsilcisine ait, okuduğu okuldan alınmış 2023 yılı tarihli resmi bir tanıtım belgesi bulunacaktır.

Sergilenmesi istemeyen projelerin dosyanın içinde bunu belirtmeleri gerekecektir.

9. Atölye Çalışması:

Yarışma ilanının ardından sorulara yönelik online bir atölye çalışması düzenlenecektir. Bu toplantıda yarışmacıların soruları çerçevesinde kamusal alanın önemi, yarışmanın konusu olan yeni yaşam biçimleri ve kamusal alanların yaratıcı kullanımı hakkında değerlendirmeler yapılacaktır. Atölye çalışmasının yarışmacıların yaratıcı ve yenilikçi fikirlerini geliştirmelerine ve projelerinin kalitesini artırmalarına yardımcı olması hedeflenmektedir.

Ayrıca Soru-Cevap-Değerlendirme Atölyesinde yer alan değerlendirmelerin derlenmesi ve proje çıktıları ile birlikte elektronik ortamda bir yarışma kitabı yayınlanacaktır.

10. Jüri Değerlendirmesi:

Yarışmanın jürisi, projeleri değerlendirir ve kazananı belirler. Jüri, projelerin yenilikçilik, özgünlük sürdürülebilirlik, kamusal alana katkı, toplumsal fayda ve diğer kriterler doğrultusunda değerlendirir.

11. Sergi ve Kazananın Açıklanması:

Yarışmacılar, aksini kimlik zarfında belirtmedikleri sürece projelerinin 1. Ankara Şehircilik Bienalinde sergilenmesini ve İTŞKV'nin üreteceği basılı dokümanlar ve diğer mecralarda paylaşılmasını kabul etmiş sayılır. Bienal sürecinde seçilecek bir ya da daha fazla kamusal alanda yarışma projeleri sergilenerek geniş kitlelerle paylaşılacaktır. Bu etkinliklerde, tüm projeler sergilenecek ve yarışmacılar projelerini diğer katılımcılarla paylaşmış olacaktır.

Ayrıca, Bienal sürecinde kazanan projelerin açıklanacağı bir ödül töreni düzenlenecektir.

12. Sonuçların Duyurulması

Jüri alışmaları sonucunda hazırlanan rapor ve sonuçlar <https://yarisma.ilhantekelivakfi.org.tr/>,
<https://www.instagram.com/ilhantekelivakfi/> ve <https://twitter.com/ilhantekeli>
adreslerinden duyurulacaktır.